

راه انتخاب همسر

بعد از بررسی نظر اسلام راجع با انتخاب همسر شایسته و متناسب برای تشکیل کانون خانواده جای سؤالی برای خوانندگان گرامی باقی است چنانکه عده‌ای از خوانندگان نیز توسط نامه سؤال کرده بودند که بچه طریقی باید همسر مناسب و مورد نظر را انتخاب کرد که موافق با انسان بوده ، واقعا دیدار او انسان را مسرور کند و در امور زندگی خانوادگی همفکر و همکار و هم‌آهنگ بوده ، در رفع مشکلات خانوادگی و پیشبرد هدف های عالی زندگی مشترك ، یار و باوفا باشد ، آیا اسلام در این مساله نظر خاصی دارد یا نه ؟

قبل از بررسی این مساله تذکر این نکته لازمست ، بعضی از افراد کم اطلاع از قوانین اسلام و حتی برخی از کسانی که خود را در مسائل اجتماعی صاحب نظر می‌دانند ، هنگام تحقیق در عوامل پیدایش اختلافات خانوادگی و ناراحتیهای ناشی از آن و فقدان توافقیهای فکری و اخلاقی و در نتیجه انحلال خانواده چنین اظهار می‌نمایند که ناسازگاری های خانوادگی بیشتر از عدم معاشرت های کامل دختر و پسر قبل از ازدواج ، در اثر محدودیت هائی است که دین و محیط در انتخاب همسر مورد پسند برای پیروان خود ایجاد کرده است ، ناشی می‌شود .

اسلام آزادی کامل در انتخاب همسر و برقراری ارتباط بین دخترها و پسرها را سلب نموده و با چشم و گوش بسته آنان را بازواج تشویق و ترغیب کرده است و هیچگونه طرح عملی در این مسئله مهم اجتماعی برای رهائی از این بن‌بست برای انسانها ارائه نموده است ! تا آنجا که یکی از روزنامه های یومیه در صفحه مخصوص خانواده ، علل پیدایش اختلافات خانوادگی را در معرض افکار و اظهار نظر خوانندگان گذارده و از آنان نظر خواسته بود ، با کمال تاسف بعضی از پاسخ دهندگان علت پیدایش اختلافات خانوادگی را محدودیت زیاد و فقدان آزادی کامل در انتخاب همسر قبل از ازدواج ذکر کرده بودند که در سایه محدودیتهای مذهب و قوانین آن پیدا شده و بدین ترتیب منشا و عامل اصلی عدم توافقیها و ناسامانی های خانوادگی را دین معرفی کرده اند !!

ماضن اعتراف باینکه مسئله تحقیق کامل از زمینه‌های فکری و اخلاقی و مزایای جسمی یکی از عوامل مهم ، در تحکیم بنیان خانواده بوده و سهل انگاری و مسامحه در رسیدگی بصفات و اخلاق و رفتار دختر و پسر مورد نظر و خانواده آنها از مهمترین

عوامل پیدایش اختلافات خانوادگی می‌باشد، اما این عقیده و فکر را صحیح نمی‌دانیم که اسلام برای پیروان خود، محدودیت‌های زیان‌بخش ایجاد نموده و راههای عاقلانه تحقیق کامل در انتخاب همسر مناسب را بروی انسانها بسته است و کوچکترین حقی در کیفیت انتخاب همسر مورد پسند برای کسانی که به مقام ازدواج آمده‌اند قائل نشده و یا لاقول قوانینی ذکر کرده که صلاحیت جاوگیری از تمام اختلافات خانوادگی و سایر موارد سوء استفاده از حقوق خانوادگی را ندارد.

ناگفته پیداست که منشاء اصلی پیدایش این نوع فکرنادرست و قضاوت نابجا درباره اسلام اغلب از اعمال ناصحیح بعضی از مسلمانها ناشی شده که بدون توجه بقوانین اسلام، در انتخاب همسر و عدم انجام وظائف شرعی و اخلاقی نسبت بهمسر و سایر افراد خانواده، سبب بروز اختلافات خانوادگی گشته، محیط خانواده را که باید کانون محبت و صمیمیت و صفا باشد بجهنم سوزانی تبدیل می‌نمایند، از اینرو این گونه اعمال ناروای بعضی از مسلمانها را نباید ملاک قضاوت در باره اسلام قرار داد، باید در قوانین اسلام و ایده‌ها و افکار عالی آن منهای اعمال بعضی از مسلمانها مطالعه کرد تا قیافه جالب و واقعی آنرا در رهبری اجتماع سالم و خالی از هرگونه فساد چنانکه هست مشاهده نمود.

راهی که اسلام نشان میدهد؟

در مقاله گذشته شرایط و صفات لازم برای همسر شایسته را از نظر اسلام ذکر کردیم، خواننده از مطالعه اجمالی آن بخوبی درک می‌کند که لابد اسلام برای احراز شایستگی دختر و پسر مورد پسند، راههایی پیشنهاد کرده و برفرض اینکه اسلام، از این جهت نیز ساکت باشد و طرقتی برای انتخاب همسر مناسب پیشنهاد نکرده باشد، آیا در این صورت عقل حکم نمی‌کند که اسلام حتما زمام انتخاب همسر مناسب و راههای سالم و عقلانی آنرا بدست عقل سلیم داده، حکم او را در پیشنهاد راههای صحیح انتخاب همسر امضاء کرده است؟

اسلام نه تنها از طرق عقلانی، رسیدگی بوضع روحی و اخلاقی و خصوصیات جسمی دخترها منعی نکرده بلکه اگر پی بردن بمنزایای جسمی دختر و توافقهایی بعد از ازدواج موقوف برکنجکاوی و تأمل بیشتر در خصوصیات جسمی دخترها باشد، آنرا تجویز کرده است، چنانکه مردی از امام صادق سؤال کرد: الرجل یتزوج امرأة یتاملها و ینظرالی خلقها والی وجهها قال نعم لایاس ان ینظر الرجل الی امرأة اذا اراد ان یتزوجها ینظر الی خلقها والی وجهها « (۱)

یعنی «شخصی از امام صادق سؤال نمود که مردی در مقام ازدواج برآمده، آیا جایز است کنجکاوی بیشتر در منزایای جسمی وی کرده، و بصورت او نگاه کند؟

امام فرمود: هیچ مانعی ندارد چنین کسی در خصوصیات جسمی او دقیق شود و باو نگاه کند.»

پیغمبر اکرم بمغیره بن شعبه که دختری را برای همسری خود نامزد کرده بود فرمود: «از مزایای جسمی دختر مورد نظر قبل از ازدواج تحقیق کن زیرا این بررسی در ایجاد الفت و محبت و توافق های بیشتر بین شما و همسرت پس از ازدواج تأثیر زیادی دارد.»

واضح است که مشاهده چهره و موی و برخی از اعضای بدن دختر که مظهر تجلی زیبایی او بشمار میرود، در اخذ تصمیم بایجاد تشکیل کانون خانواده در توافق های بعد از ازدواج بسیار موثر است، اگر یکی از شما تصمیم گرفت ازدواج کند لازمست چنانکه از رسول اکرم (ص) منقول است:

قبلا از چگونگی موی زن مورد نظر تحقیقاتی بعمل آورد چنانکه از زیبایی چهره او سؤال می کند زیرا زیبایی موی زن یکی از دوزیبائی و جمال او است (۱).
از این جا است که فقهاء اسلام صریحا فتوی داده اند بر کسیکه تصمیم بازواج گرفته جایز است بصورت و دست ها و سایر اعضای بدن دختر مورد نظر، نگاه کند و این حق منوط با اجازه و اذن قبلی دختر نیست حتی اگر با یک مرتبه نگاه به دختر اطلاع از خصوصیات جسمی او بخوبی تامین نشود جایز است عمل تحقیق، تکرار گردد (۲).
چنانکه خوانندگان ملاحظه می فرمایند اسلام جلوت تحقیقات و بررسی از خصوصیات جسمی دختر طرف ازدواج را نگرفته است.

اما راجع باینکه دختر و پسر باید قبل از ازدواج باخلاق و خصوصیات فکری و روحی همدیگر آشنائی داشته باشند، نظر اسلام را در این مساله در مقالات گذشته بیان کردیم که اسلام تحقیق از صفات و اخلاق طرف ازدواج را از طریق تحقیق در حالات روحی و فکری دختر و پسر و شرائط محیط نشوونما آنان، لازم می داند و احادیث معتبری نیز در این مورد از رهبران دینی اسلام وارد شده است.

ولی اسلام از آزادی بی بندوبار و معاشرت های غیر محدود دختران و پسران قبل از ازدواج که سودی جز هوسرانی و لذت های زودگذر و اشاعه فساد و سست نمودن بنیان خانواده ها ندارد جدا جلوگیری کرده است، زیرا غالبا دختر و پسر در این گونه معاشرت های هیجان انگیز کمتر باین فکر می افتند که از خصوصیات روحی و فکری طرف ازدواج خود اطلاعات کافی تحصیل کنند و آنچه بیشتر در این گونه معاشرتها مدنظر قرار می گیرد تنها ارضای غرائز جنسی می باشد، از اینرو روابط نامحدود دخترها و پسرها قبل از ازدواج نه تنها کمکی بایجاد توافقهایی بعد از زناشویی نمی کند بلکه اثرات شوم و مفسد فردی و اجتماعی خانمانسوزی را نیز پدید می آورد و بهترین شاهد زنده آن، آمارهای هولناک اختلافات خانوادگی و انحلال آن، در ممالک اروپا و آمریکا است (ورق بزنید)

۱- وسائل الشیعه باب ۲۰ حدیث ۳-۲- عروة الوثقی ص ۶۸۶.

جهاد آزادیبخش

در موزامبیک

در شماره قبل تاریخچه‌ای از پیدایش و نفوذ اسلام در موزامبیک و همچنین اطلاعاتی درباره این سرزمین را خواندید و اکنون گوشه‌ای از تاریخ معاصر آن کشور را میخوانید.

سابقه مبارزه با استعمار :

... در سال ۱۵۰۵ میلادی، پرتغالیها شهر «صوفالا» را تصرف کردند و گروه بسیاری از مردم را قتل‌عام نموده و عده‌ای را بعنوان بردگی دستگیر کرده و بکار واداشتند. در سال ۱۵۰۸ م شهر «موسی سمبیک» که در جزیره‌ای در شمال موزامبیک قرار دارد، مورد تجاوز قرار دادند، ولی با تجاوز باین قسمت مسلمان‌نشین، مبارزه بی‌امان و پی‌گیر بین نیروهای اسلامی و گروه‌های مسیحی آغاز گردید و در طول این چهار قرن که از آن تاریخ میگذرد، این نبرد همچنان ادامه داشته است. مقاومت شرافتمندانه مردم موزامبیک بر ضد اشغالگران پرتغالی در پاره‌ای از مناطق موزامبیک بخصوص در قسمت شمالی این سرزمین که اکثریت مردم آن مسلمان هستند، همیشه پیروزمندانه بوده و نیروهای استعماری پرتغال، تا اوائل قرن بیستم نتوانسته بودند مبارزه مسلحانه مردم قهرمان آن سرزمین را سرکوب کنند. حتی اوائل این قرن تا شانزده سال، یک دوره افتخار آمیز در تاریخ ملت مسلمان موزامبیک، بشمار میرود. در این مدت بزرگان قبایل مسلمان «هکوی» و «ماکاتی» از «آنگوش» مقاومت

← که بخوبی نشان میدهد که آزادیهای بی‌بند و بار قبل از ازدواج، نتوانسته سعادت خانواده‌ها را تامین نموده و صمیمیت در میان آنها پدید آورد، از اینرو اسلام دیدن و تفحص‌های بی‌مورد در باره مزایای جسمی و روحی دختران را با خطرات کسب لذت‌های زودگذر جایز نمی‌داند، چنانکه مردی از امام صادق (ع) سؤال کرد آیا جایز است مردی بصورت یا بموی دختری که قصد ازدواج با او را دارد نگاه کند؟ حضرت فرمود: مانعی ندارد اما بشرطی که قصدش از این کار تنها لذت بردن نباشد (۱)